

Tájékoztató az Észak-dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács részére
Győr-Moson-Sopron megyei Vízyűjtő-gazdálkodási Tervezési Bizottság
Előterjesztő: Bartal György Vidra Kft.

A vízgyűjtő-gazdálkodás tervezés során az intézkedések és tervek véleményezése több lépcsőben történt.

2008. december 22-én jelent meg az Országos szintű intézkedési program munkaközi anyaga

Az alegység tervek tervezése során több alkalommal is volt lehetőség az intézkedések véleményezésére:

Előzetes környezeti célkitűzések, előzetes intézkedési programok véleményezése

2009. február 18-án TVT Győr-Moson-Sopron megyei Albizottság

2009. február 19-én Komárom-Esztergom megyei Albizottság

2009. március 5. TVT ülés Győr

2009. május 28. Konferencia a vízgyűjtő-gazdálkodás aktuális kérdéseiről KEM Közgyűlés

Területi fórumok:

1-1 Szigetköz tervezési alegységen

Dátum: 2009.07.16. 10:00

Helyszín: Ásványráró

1-2 Rábca és Fertő-tó alegységen

Dátum: 2009.07.08. 10:00

Helyszín: Kapuvár, Főtér 1.

1-3 Rába alegységen

Dátum: 2009.07.13. 10:00

Helyszín: Sárvár, Várkerület 1.

1-4 Marcal alegységen

Dátum: 2009.07.14. 10:00

Helyszín: Pápa, Fő utca 12.

Tematikus fórumok

2009. szeptember 7-18. között 20 db különböző fórum, közöttük Hanság, Fertő tó, Duna medersüllyedése és a Duna vízgyűjtője közvetlenül is érintette a konkrét intézkedéseket.

Az elkészült dokumentumok folyamatosan véleményezhetők voltak a www.vizenk.hu honlapon: a meghosszabbított határidőig – 2009. szeptember 18-ig.

Számos általános észrevétel, a terv alapozó fejezeteit érintő módosítás, pontosítás, valamint néhány konkrét intézkedési javaslat érkezett.

A végleges tervben **minden alegységre lesz egy külön dokumentum, ami végül a 10-es fejezet melléklete lesz.** Ebben szerepelni fog a véleményező neve és hogy miként szolt hozzá, illetve az, hogy a véleményét milyen módon vettük figyelembe.

- elfogadjuk a véleményt, teljes egészében beépítettük a tervbe
- részben elfogadjuk, a hozzászólás egyes elemeit a tervbe beépítettük
- a terv szempontjából nem releváns (a hozzászólás egésze, vagy egyes elemei)

– nem fogadjuk el, a tervbe nem építjük be (indoklás)

Szigetköz

A www.vizeink.hu oldalon több észrevétel is érkezett. A víztestek lehatárolása a hazai módszertan szerint készült, annak felülvizsgálata (Reflex, Hajósy Adrienne) a következő tervezési ciklusban lehetséges.

A **Hajósy Adrienne és a Reflex** kéri, hogy az anyagban jelenjen meg a Hágai ítélet, mint olyan jelentős nemzetközi dokumentum, amit a Víz Keretirányelv megvalósításánál figyelembe kell venni, illetve kéri a bibliográfia kiegészítését. A terv kiegészíthető egy bibliográfiával, amely tartalmazza a Hágai ítéletet is.

A **Hajósy Adrienne és a Reflex** hiányolja, hogy az eddigi kutatási eredményeket a terv nem veszi figyelembe. A tervezés során igyekeztünk minden eddigi kutatás eredményét figyelembe venni, mind az állapotértékelés, mind az intézkedések során.

A tervezés során megfogalmazottakhoz képest új konkrét intézkedési javaslat nem érkezett.

A 2009. szeptember 16-i fórumon többen hiányolták, hogy miért nem foglalkozott a tervező más alternatívákkal.

A tervben szereplő két változat (SZITE és ÖKOPLAN-Dunadrop-Eurosense-TÉRTERV-VITUKI ún. meanderező változat) volt kellően kidolgozva ahhoz, hogy a VKI előírásai szempontjából értékeljük. A SZITE anyaga azonban több változatot is vizsgált, azok felsorolása a kéziratos tervben megtalálható.

A Reflex Egyesület a SZITE megoldását a fórumon nem támogatta.

SZITE javaslatát a fórumon számos fősztóló támogatta, illetve azóta is több támogató hozzászólás érkezett.

Össességében a VKI előírásainak a SZITE javaslata megfelel.

A felszín alatti víztestekre vonatkozó intézkedésekre konkrét javaslat nem érkezett.

Rábca Fertő tó

Magyar Hidrológiai Társaság Soproni Területi Szervezete több észrevételt tett. A víztestek módosítása ebben a tervezési ciklusban nem lehetséges, illetve néhány észrevétel bár műszakilag indokolt, nem tartozik közvetlenül a vízgyűjtő-gazdálkodás feladatai közé. Az észrevételek, intézkedések jelentős része átvezetésre került a tervben, illetve egy egyeztetés keretében pontosítjuk azokat az elemeket, amelyek a VKI szempontjából nem kell figyelembe venni.

A fórumok folyamán a **Reflex Egyesület** korábban tett javaslatát (2008. április 30.), miszerint újra kell értékelni a Kis-Rába rehabilitációs és öntözési célú vízbetáplálását a Rába érdekeltségi fórumon visszavonta.

A Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság javasolta a Hanságban lévő egyes területeken ne legyen belvízelvezetés. ***Javasoljuk mintaterületek kijelölését és a szükséges támogatási rendszer, illetve a jogszabályi keretek kialakítását.***

Rába (Sárvár alatti szakasz)

A Rába folyón tapasztalható medersüllyedés és vízszintcsökkenés hatásának ellensúlyozására két javaslat született:

A. A Rába folyógazdálkodási tervben szerepel 8 db fenékküszöb létesítése a folyó alsó szakaszán. (A Mosoni-Duna torkolati mű megépítésével 1-2 fenékküszöb elhagyható) A fenékküszöbök kőből épülnek úgy, hogy a hossz-menti átjárhatóság biztosítható legyen. Az árvízhozamok levezetése érdekében levezetősávok kialakítása is szükséges.

Előnye: A vízszintemelés biztosítható, ami kedvező hatással van a környező felszín alatti víztestekre is. Az átjárhatóság a kialakítással biztosítható. A holtágak, mellékágak vízpótlása megoldható.

Hátránya: A folyó eredeti medre nem áll helyre.

Becsült költség: 180 – 210 millió Ft

B. A Reflex Egyesület javasolta a meder szűkítését, sarkantyúk, szigetek beépítésével. (A javaslatot támogatja a Rába-Műgát és Térségéért Egyesület, Pro Natura St.Gotthard Civil Összefogás Egyesület, Arabo Környezetbarát Egyesület, a Rába Szövetség és Ökológiai Stúdió Alapítvány)

A meder szűkítése nem támogatható. A sarkantyúk beépítése, a meder szűkítése a meder további mélyülését eredményezi (a mederképző vízhozam nem változott), mesterséges szigetek létesítése az árvízlevezetőképesség fenntartása érdekében (VKI 4. cikk 3. pontja miatt) nem támogatható. A javaslat mentén több tervezői egyeztetés is történt egy meanderező változat kialakítása érdekében.

A tervezői egyeztetések során tisztázódott, hogy a jelenlegi töltéseken belül a régi holtágak és mellékágak felhasználásával egy meanderező meder kialakítása megvalósítható az alábbi műszaki beavatkozásokkal.

A régi medret az árvízi levezetőképesség biztosítása érdekében állandó vízborítással meg kell tartani. A meanderező ág kialakítható a jelenlegi meder elzárásával, és helyenként új medrek létesítésével. A töltések közelében a medreket be kell védeni, hogy a védművek állékonyságát ne veszélyeztesse.

Előnye: A vízszintemelés biztosítható, ami kedvező hatással van a környező felszín alatti víztestekre is. Az átjárhatóság a kialakítással biztosítható. A holtágak, mellékágak vízpótlása megoldható. A folyó eredeti medre részben (a töltések között) helyreállítható.

Hátránya: Jelentős beavatkozást jelent az új medrek kialakítása. Jelentősen több műtárgy épül, új medreket kell kialakítani, drágább megoldás. A jelenlegi területhasználat az új medrek kialakítása során változik.

Becsült költség: A költség részletes tervek hiányában nem számítható (függ a bekötött ágak számától) A beavatkozás költsége jelentősen, (min. egy nagyságrend) meghaladja az A változat költségét. Több műtárgy szükséges és jelentős a földmunka.

A **Reflex Egyesület** korábban tett javaslatát (2008. április 30.), miszerint újra kell értékelni a Kis-Rába rehabilitációs és öntözési célú vízbetáplálását, a Rába érdekeltségi fórumon (2009. július 13-i fórumon) visszavonta.

Marcal

Az alegységen a TVT működési területét érintő többi írásos észrevétel (csapadékvíz helyben tartása, szennyvíztelepek utótisztításának lehetősége) beépítésre kerül a tervbe. (**Bolla Balázs**)

Nádorvárosi Sporthorgász Egyesület és a MVG Sporthorgász Egyesület javasolja a Holt-Marcal rehabilitációját részletes javaslatokkal. A rehabilitációval egyetértünk. Az egyes intézkedéseket a részletes tervezés (2009 – 2012) során lehet értékelni figyelembe véve a természetvédelmi szempontokat is. A tervet a javaslat lényegi megfogalmazásával kiegészítjük, várhatóan 2027-ig valósítható meg teljes körűen.